

Neděle Nejsvětější Trojice svým způsobem uzavírá velikonoční a svatodušní svátky. Rozmanité křesťanské knihy, jako jsou katechismy a učebnice náboženství, začínají většinou tvrzením, že Bůh je jeden, ale o pár stránek dál hned hovoří o Bohu Otci, Synu a Duchu Svatém. Já se domnívám, že to je velká chyba. Svatá Trojice totiž nepadla najednou z nebe ani se zničehonic neobjevila v katechismu, ale Bůh v dějinách postupně odhaloval své tajemství. Dům se také nestaví od střechy, ale od základů. Teologický pojem Boží Trojice se objevuje u gnostiků ve druhém století, ale církve s tímto názorem začíná souhlasit až o sto let později a můžeme za to poďekovat latinsky píšícímu teologovi ze severní Afriky – Tertuliánovi.

My věříme v Boha Otce, jeho Syna Ježíše z Nazareta a Ducha Svatého. Nejde přitom o Boha, který by si pouze na jevišti dějin spásy vyměňoval kostýmy jako v případě divadla jednoho herce. Pak by totiž Trojice pozbyla smysl a stala se jen blamáží a podvodem ze strany Boží. Stejně tak by tomu bylo i v případě, pokud by každá z božských osob vycházela z tvrzení: „Co je doma, to se počítá.“ Pak by byl Starý zákon věkem Otce, Nový zákon věkem Syna a nyní by byl věk Ducha. Mluvit o Bohu jako o Otci nás ale naučil mluvit sám Ježíš, například v modlitbě Otče náš. On nám také slíbil Parakleta, Ducha Božího – Přímluvce.

Nauka o Trojici nám především říká, že Bůh není osamělý starý mrzout, který chce mít svatý pokoj, ale je to živé společenství osob, společenství lásky, je to vlastně taková rodina.

Andrej Rublev, nejvýznamnější ruský ikonopisec středověku, když byl požádán, aby namaloval ikonu Svaté Trojice, namaloval tři anděly sedící kolem stolu, což je symbol společenství, které máme vytvářet my mezi sebou. Snad nejvýznamněji by měla Boží Trojice vystupovat v naší modlitbě. Každá modlitba je vlastně nesena silou Ducha Svatého a skrze Ježíše Krista coby prostředníka přichází k Bohu Otci. A tak až dnes přijdeme ze mše svaté domů, zkusme se pomodlit za některého ze svých blízkých, třeba i sebekratší modlitbu. To bude určitě bohužel potvrzení naší víry v Boží Trojici.

Pavel Konzbul – Puzzle – kázání a zamyšlení v liturgickém roce A

Prameny, odkazy

Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina;

Petr Karas – Boží slovo na každý den

Slavnost Nejsvětější Trojice – cyklus A

15. června 2014

Ježíš řekl Nikodémovi: ¹⁶„Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. ¹⁷Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. ¹⁸Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozrozeného Syna Božího.“

Jan 3,16-18

Úvod k meditaci

Bůh neposlal na svět svého Syna jako soudce, ale jako zachránce. Jsou to známá slova. V těchto slovech vždy znovu mohu nacházet radost a osvobození. Třeba i tím, že místo slova svět dosadím své vlastní jméno.

Výklad biblického textu

Kontext: Nikodém byl farizej a člen velerady a jeho postava tak boří prvoplánovou představu o farizejích jakožto odpůrcích Ježíše. Nikodémova slova k Ježíšovi ukazují, že jeho cesta za Ježíšem je obdobou cesty mnohých v Jeruzalémě, kterým je Ježíš velmi blízký, ale nemají odvalu zatím tyto sympatie projevit. Nikodém se tak řadí po bok těchto prvních věřících nepevné víry. Ježíš té noci promlouvá k těm, kteří jsou na cestě víry nebo na cestě k víře. V této noční řeči se mimo jiné začíná odhalovat velké tajemství vztahu mezi Otcem a Synem, které nakonec vyústí v poznání Boha ve třech osobách: Otce, Syna a Ducha Svatého.

¹⁶**Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul:** V tomto verši je shrnuto celé evangelium – přístup Boha k lidem. Boží láska k člověku se zde dává i jako silný motiv pro naše vztahy. Boží Syn dal to největší – vlastní život.

měl život věčný: Jsou lidé, pro které může být myšlenka na věčný život nepřijemná už z toho důvodu, že se jim zdá, že jejich dosavadní život nestál celkem za nic. Ale věčný život není jen prostým prodloužením života současného. Ve věčném životě neexistuje prohra, smrt, nemoc, nepřátelé, zlo, hřích.

¹⁷**Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen:** Ani Syn ani Otec nevystupují v roli soudce.

Týden
s Božím
slovem

1. čtení:

Ex 34,4b-6.8-9

2. čtení:

2 Kor 13,11-13

Evangelium:

Jan 3,16-18

Srovnání:

Řím 8,32

1 Jan 4,9-10

Jan 12,47

Jan 5,24

K tématu

Stojíme zde před ústřední zvěstí naší křesťanské víry, vyjádřené v janovské terminologii, která tímto způsobem popisuje jak Ježíšovo utrpení a smrt, tak jeho vzkříšení a oslavení. Proto zde evangelista přeruší vyprávění a komentuje Ježíšovy výroky jakýmsi evangeliem v evangeliu:

„Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3,16). Celým svým životem přinášeným v oběť až do okamžiku smrti ve svobodě a z lásky k nám, když putoval mezi námi lidmi a všem prokazoval dobro v síle Ducha svatého (srov. Sk 10,38), nám Ježíš vypravoval, že „Bůh je láska“ (srov. 1 Jan 4,8.16). Zároveň nám v konkrétnosti lidského života ukázal milost, díky níž Hospodin rozhodl, že pošle do světa svého jednorozeného Syna, a tak se bezvýhradně vydal nám lidem. Proto také autor čtvrtého evangelia může pokračovat: „Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen“ (Jan 3,17). My sami nad sebou pronášíme soud, když buď přijímáme, nebo odmítáme lásku (srov. Jan 3,19), kterou prožíval náš Pán Ježíš Kristus...

Jiným způsobem Jan tuto skutečnost vyjadřuje ve svém prvním listu, který je tak nejlepším komentářem dnešního evangelia: „V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom měli život skrze něho. V tom záleží láska: ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy... Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že jsme od něho dostali jeho Ducha. My jsme očití svědkové toho, že Otec poslal svého Syna jako spasitele světa“ (1 Jan 4,9–10.13–14).

Ano, láska přichází od Hospodina a zasahuje lidi, ne naopak: „My milujeme Boha, protože on napřed miloval nás!“ (1 Jan 4,19). Proto se od nás žádá, abychom sami sebe uznali za stvoření, která jsou milována Bohem v síle jeho Ducha svatého, abychom věřili v jeho lásku (srov. 1 Jan 4,16), která se definitivním způsobem projevila v jeho Synu Ježíši Kristu. Pokud tuto lásku přijmeme, budeme s to ji uskutečňovat svým životem tak, že budeme milovat jeden druhého. Tak se může Boží láska projevat v dějinách spásy. Jak se zpívá v pradávném hymnu církve: „Kde je opravdová láska, tam je přebývá Bůh!“

Enzo Bianchi – Hlásej slovo – cyklus A

Církev jako znamení Boží lásky

Ve společnosti, jež je jakoby napnutá mezi globalizací a individualismem, je církev povolána dosvědčovat společenství, které se neutváří „zdola“, ale je tajemstvím, které má takříkajíc „kořeny v nebi“, v jediném a trojičném Bohu.

Bůh sám v sobě je věčným dialogem lásky, která se nám sdělila v Ježíši Kristu a vstoupila do lidských dějin, aby je přivedla k plnosti. A to je velká syntéza 2. vatikánského koncilu: církev jako tajemství společenství „je totiž v Kristu jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva“ (Lumen gentium, 1). Církevní společenství je na každém místě, s různými lidskými a sociálními problémy, dnes stejně jako včera, především znamením – ubohým, ale pravým znamením Boha Lásky, jehož jméno je vtisknuto do hloubi bytí každého člověka a v každé skutečné zkušenosti sociálního soucítění a solidarity.

(Homilie při mši o slavnosti Nejsvětější Trojice, Janov, 18. května 2008)

O víře, naději a lásce: na minutu s Benediktem XVI.

Společenství

Společenství, plod Ducha Svatého, je živeno eucharistickým chlebem (srov. 1 Kor 10,16–17) a projevuje se bratrskými vztahy v jakémisi předjímání budoucího světa. Ježíš nás živí eucharistií, spojuje nás se sebou, s Otcem, s Duchem Svatým a mezi námi. Tato síť jednoty objímá celý tento svět a předjímá svět budoucí v tomto našem čase. A právě proto, že předjímá svět budoucí, je společenství darem s velmi reálnými důsledky. Díky němu nezakoušíme samotu, neuzavíráme se sami v sobě a dostáváme podíl na lásce, která nás spojuje s Bohem a mezi námi. Je snadné pochopit, jak veliký je to dar, pomyslíme-li na nesvornost a konflikty, jež sužují vztahy mezi jednotlivci, skupinami i celými národy. Nebýt daru jednoty v Duchu Svatém, je roztržičnost lidstva nevyhnutelná.

Další texty v týdnu

Po: 1 Král 21,1-16; Mt 5,38-42

Út: 1 Král 21,17-29; Mt 5,43-48

St: 2 Král 2,1.6-14; Mt 6,1-6.16-18

Čt: Dt 8,2-3.14b-16a;

1Kor 10,16-17; Jan 6,51-58

Pá: 2 Král 11,1-4.9-18.20; Mt 6,19-23

So: 2 Kron 24,17-25; Mt 6,24-34

„Společenství“ je opravdu radostnou zvěstí, lékem od Pána proti osamělosti, jež dnes hrozí každému, drahocenným darem, díky němuž se cítíme přijati a milováni Bohem v jednotě jeho lidu shromážděného ve jménu Trojice. Je světlem, které dává církvi zazářit jako znamení mezi národy.

(Katecheze při generální audienci, 29. března 2006)

O víře, naději a lásce: na minutu s Benediktem XVI.